

THE MURDER OF A DRINKING BUDDY: REFLECTIONS ON PURIM INTOXICATION

Pre-Purim Shiur, March 03, 2007

Gavriel Z. Bellino

ביאור הלכה סימן תרצה

...האיך יחייבו חז"ל מה שנזכר בתורה ובנביאים בכמה מקומות השיכרות למכשול גדול
How could the Sages have obligated us (to drink on Purim) when the Torah and Prophets
have recalled many incidents that demonstrate the great danger of intoxication?!

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד ב

אמר רבא: מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי.
Rava said: It is the duty of a man l'visumei on Purim until he cannot tell the difference
between "cursed be Haman" and "blessed be Mordecai."

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד ב

אמר אביי: כי נפקי מבי מר הוה שבענא, כי מטאי להתם קריבו לי שיתין צעי דשיתין מיני קדירה, ואכלי בהו
שיתין פלוגי. ובישולא בתרייתא הוה קרו ליה צלי קדר, ובעאי למיכס צעא אבתרה. אמר אביי: היינו דאמרי
אינשי: כפין עניא ולא ידע. אי נמי: רווחא לבסימא שכיח.
Abaye said: When I went out of the Master's [Rabbah's] house, I was already full, but
when I reached the other place they set before me sixty dishes of sixty different
preparations, and I had sixty pieces from them. The last preparation was called pot-roast,
and [I liked it so much that] I wanted to lick the dish after it. Said Abaye: This bears out
the popular saying, The poor man is hungry and does not know it, or the other saying,
There is always room for sweet things.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד ב

רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי, איבסום, קם רבה שחטיה לרבי זירא. למחר בעי רחמי ואחייה.
לשנה אמר ליה: ניתי מר ונעביד סעודת פורים בהדי הדדי! - אמר ליה: לא בכל שעתא ושעתא מתרחיש ניסא.
Rabbah and R. Zera joined together in a Purim feast. Ibesum. Rabbah arose and cut R.
Zera's throat. On the next day he prayed on his behalf and revived him. Next year he said,
"Will your honor come and we will have the Purim feast together?" He replied: A
miracle does not take place on every occasion.

רש"י מגילה דף ז/ב

לאבסומי - להשתכר ביין:

L'avsumeit – to get drunk with wine.

ואיבסום - נשתכרו:

V'ibesum – they became drunk.

ספר אסתר פרק ט

(כב) כַּיָּמִים אֲשֶׁר נָחַז בָּהֶם הַיְּהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַח' דָּשׁ אֲשֶׁר נִהְפְּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֲכָל לַיּוֹם טוֹב לְעִשׂוֹת אוֹתָם יָמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה וּמְשֻׁלּוֹחַ מְנוּחַת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוּחַת לְאֲבִיוֹנִים:

As days on which the Jews have rested from their enemies, and the month that hath been turned to them from sorrow to joy, and from mourning to a good day, to make them days of banquet and of joy, and of sending portions one to another, and gifts to the needy.

רבינו נסים על מסכת מגילה (בדפי הרי"ה) ג' ע"ב

וכתב רבינו אפרים ז"ל מההוא עובדא דקם רבה ושחטיה לר' זירא כדאי' בגמ' אידחי ליה מימרא דרבא ולא שפיר דמי למעבד הכי

And R. Efraim z"l concluded that the story that Rabba rose and killed R. Zeira that appears in the gemara comes as a rejection of the (previous) dictum of Rava, and so it's not proper for a person to act in this way.

שור אורח חיים סימן תרצה

מצוה להרבות בסעודת פורים וצריך שישתכר עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי

It's a mitzvah to be plentiful in the Purim meal. And he must become drunk until he doesn't know the difference between "cursed is Haman" and "blessed is Mordecai."

שולחן ערוך אורח חיים סימן תרצה סעיף ב

חייב אינש לבסומי בפורי'א עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי.

It is the duty of a man l'visumei on Purim until he cannot tell the difference between "cursed be Haman" and "blessed be Mordecai."

ספר מהרי"ל (מנהגים) הלכות פורים

ואמר מהר"ש שכתב באבי העזרי דוקא מצוה לבסומי ולא חיובא.

And the Maharash (Rav Shalom of Neustadt) that it is written in his father's name that it is a mitzvah to drink, but is not an obligation.

שערי תשובה סימן תרצה

עבה"ט ועיין בסידור עמודי שמים שכת' שאביו הגאון ז"ל היה נוהג בימי בחרותו לקיים המימרא כפשוטו, ומי שהוא חלש בטבעו (או שמשתטה עד שאפשר שיבא עי"ז לידי מעשה או דברים שלא כהוגן) אין לו לשתות יותר מדאי ...

See the Baal HaTurim and also the Siddur Amudei Shamayim that wrote that his (R. Yaakov Emden's) father would practice in the days of his youth to fulfill the dictum literally. But he who is weak in nature or someone who becomes foolish who could do improper things as a result (of the intoxication) should not drink too much.

רבינו נסים על מסכת מגילה (בדפי הרי"ף) ג' ע"ב

דאי בין ארור המן לברוך מרדכי לחוד אפילו שתה טובא לא טעי ביה

The distinction between "Cursed be Haman" and "Blessed be Mordecai," even someone who is intoxicated wouldn't likely confuse them.

תוספות מסכת מגילה דף ז עמוד ב

דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי - [בירושלמי] ארורה זרש ברוכה אסתר ארורים כל הרשעים ברוכים כל היהודים.

WHO CANNOT DISTINGUISH BETWEEN "CURSED BE HAMAN" AND "BLESSED BE MORDECAI" – [In the Palestinian Talmud] "Cursed be Zeresh," "Blessed be Esther," "Cursed be all the wicked," "Blessed be all the Jews."

מגן אברהם סימן תרצה

ג אלא שישתה יותר וכו' - וי"א שלא ידע לחשוב שארור המן בגי' ברוך מרדכי:

The are those who explain he shouldn't be able to compute that the numerical equivalent of "Cursed be Haman" is "Blessed be Mordecai"

בית יוסף אורח חיים סימן תרצה

א - ב מצוה להרבות בסעודת פורים וצריך שישתכר עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. מימרא דרבא בפרק קמא דמגילה (ז:) וכתבו התוספות (ד"ה דלא) דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי ארורה זרש ברוכה אסתר ארורים כל הרשעים ברוכים כל הצדיקים וכן כתב הר"ן (ג: ד"ה גמ') כלומר דאי בין ארור המן לברוך מרדכי לחוד אפילו שתה טובא לא טעי ביה וכתב הר"ן (שם) בשם רבינו אפרים דמהווא עובדא דקם רבה בסעודת פורים ושחטיה לר' זירא כדאיתא בגמרא (שם) אידחי ליה מימרא דרבא ולא שפיר דמי למיעבד הכי: כתוב בארחות חיים (הל' פורים אות לח) חייב אינש לבסומי בפוריא לא שישתכר שהשיכרות איסור גמור ואין לך עבירה גדולה מזו שהוא גורם לגילוי עריות ושפיכות דמים וכמה עבירות זולתן אך שישתה יותר מלימודו מעט:

It is a mitzvah to have a plentiful Purim meal and he must get drunk until he cannot distinguish between "Cursed is Haman" and "Blessed is Mordecai." This is the dictum of Rava which appears in the first chapter of Megillah. And Tosofos wrote "Cursed be Zeresh," "Blessed be Esther," "Cursed be all the wicked," "Blessed be all the Jews." And the Ran that even someone who is intoxicated wouldn't confuse them. And the Ran quoted in the name of R. Efraim And R. Efraim z"l concluded that the story that Rabba rose and killed R. Zeira that appears in the gemara comes as a rejection of the (previous) dictum of Rava, and so it's not proper for a person to act in this way. The Orchos Chaim wrote that one must lvsume on Purim does not mean that one should drink, for intoxication is a forbidden practice, and there is no transgression greater than that for it causes licentiousness, murder, and many other transgressions. Just that he should drink a little more from his general practice.

רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ב הלכה טו

כיצד חובת סעודה זו שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה כפי אשר תמצא ידו, ושותה יין עד שישתכר וירדם בשכרות.

What is the nature of the obligation of this feast? He should eat meat, and set a nice feast (table) according to his potential, and he should drink wine until he becomes drunk and falls asleep from his drunkenness.

שולחן ערוך אורח חיים סימן תרצה סעיף ב

הגה: וי"א דא"צ להשתכר כל כך, אלא שישתה יותר מלימודו (כל בו) וישן, ומתוך שישן אינו יודע בין ארור המן לברוך מרדכי.

One does not have to become so intoxicated; rather he should drink more than usual and go to sleep. And because he sleeps he cannot distinguish between "Cursed be Haman" and "Blessed be Mordecai."

ספר אבודרהם פורים

ואמר בפרק קמא דמגילה (ז, ב) מחייב איניש לאיבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. יש מפרשים עד שיתחלף לו המן במרדכי ומרדכי בהמן. ויש מפרשים כי ארור המן עולה למנין ברוך מרדכי. ור"ל עד שלא ידע לכוין החשבון, ובעל המנהגות כתב ונראה בעיני שפיוט היה שעל הבית האחד עונין ארור המן ועל הבית האחר עונין ברוך מרדכי וצריך צילותא שפעמים שאין אדם מתכוין וטועה. והרב ר' יצחק עשה פייט בדוגמא זו... או שמא מפני שלא היו רגילין לשתות יין כדאמרינן בירושלמי (פסחים פ"י) רבי יונה שתי ארבע כסי בלילי פסחא וחזיק רישיה מדפסחא ועד עצרתא. ר' יהודה ב"ר אלעאי שתי ארבע כסי וחזיק רישיה עד בי חגא ועל כן היו מתבסמין ומרגישין במעט יין אבל אנחנו שרגילין בו ואין אנו משתכרין מהרה אין לשתות יין כל כך ע"כ. ואם תאמר האיך חייבו חכמים להשתכר בפורים והלא בכמה מקומות בתורה מזכיר שהוא מכשול גדול השכרות כמו נח ולוט. ויש לומר מפני שכל הנסים שנעשו לישראל בימי אחשוורוש היו על ידי משתה כי בתחלה נטרדה ושתי מן המלכות על ידי משתה היין שנאמר (אסתר א, י) ביום השביעי כטוב לב המלך ביין אמר להביא את ושתי וגו'. ובאה אסתר תחתיה על ידי משתה שנאמר (שם ב, יח) ויעש המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה אסתר וגו'. וכן ענין המן ומפלתו על ידי משתה היין היה. ולכן חייבו להשתכר בפורים מפני שבא הנס בעבור משתה היין שעשתה אסתר ועתה יהיה נזכר הנס הגדול בשתיית היין.

HaRav Avraham Yitzchak HaCohen Kook zt"l, Olat Re'iyah, p. 441

It would seem that the obligation of intoxication on Purim, as Chazal said (B. Megillah 7b) "One is obligated to become intoxicated on Purim...", also stems from this idea. For the main reason behind the prohibition of becoming intoxicated is the fear that with the removal of the power to think clearly, someone's instinct will lead him to do evil things and abominations, God forbid. But on Purim all Israel experienced a will to accept the Torah, and on that day the light of true will to choose the Torah and its ways shines on every Israelite who holds on to the Torah. Therefore we are to show that even when intoxicated, we don't stray from the way of God, for in our very essence we are inclined to the good, and good for Israel is closeness with God. "I have made the L-rd G-d my refuge, that I may relate all thy works" (Psalms 73, 28).